

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

30 september 1996

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Leo Goovaerts –

**houdende wijziging van artikel 52 van de decreten betreffende de radio-omroep
en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Mediabeleid
uitgebracht door de heer Dirk Van Mechelen**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : mevrouw Marijke Dillen.

Vaste leden : de heren Carl Decaluwé, Leo Delcroix, Michel Doomst, Erik Matthijs, Hugo Van Rompaey ;

mevrouw Patricia Ceysens, de heren André Denys, Dirk Van Mechelen ;

de heren Johnny Goos, Peter Vanvelthoven, Tuur Van Wallendael ;

mevrouw Marijke Dillen, de heer Jan Penris ;

de heer Kris Van Dijck ;

de heer Jos Geysels.

Plaatsvervangers :

de heren Joachim Coens, Freddy Sarens, Eddy Schuermans, Walter Vandenbossche, Gilbert Vanleenhove ;

de heren Etienne De Groot, Marino Keulen, mevrouw Marleen Vanderpoorten ;

de heer Peter De Ridder, mevrouw Kathy Lindekens, de heer Bruno Tobback ;

de heren Herman De Reuse, Luk Van Nieuwenhuysen

mevrouw Nelly Maes ;

de heer Ludo Sannen.

Zie :

288 (1995-1996)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie besprak voorliggend voorstel tijdens zijn vergadering van 29 mei 1996.

I. Algemene toelichting door de heer Leo Goovaerts, indiener van het voorstel van decreet

De indiener verklaart zijn initiatief vanuit volgende beweegredenen. Sinds de staatshervorming van 1988 zijn de Brusselse Vlamingen afgesloten van hun natuurlijk hinterland, en treedt een steeds groter wordende vervreemding op tussen de Brusselse Vlamingen en de Vlamingen uit de Rand. Tegelijkertijd worden de Brusselse Vlamingen geconfronteerd met het provocatief en agressief optreden van de COCOF. De indiener verwijst in dit verband naar de aankondiging van de COCOF om Télé-Bruxelles te laten uitzenden in de Brusselse Rand.

Vlaanderen moet er volgens de indiener met alle mogelijke middelen voor zorgen dat de band tussen de Brusselse Vlamingen en Vlaanderen terug versterkt wordt. Dat kan bijvoorbeeld door het machtige medium 'regionale televisie' meer armslag te geven en TV-Brussel toe te laten in het zendgebied Halle-Vilvoorde uit te zenden, en omgekeerd door Ring-TV toe te laten in het zendgebied Brussel-Hoofdstad. Voorliggend voorstel van decreet wil daaraan tegemoet komen. Momenteel wordt de vervreemding tussen de Brusselse Vlamingen en Vlaanderen immers in de hand gewerkt door de strakke afbakening van de zendgebieden van TV-Brussel en Ring-TV.

De indiener merkt op dat zijn initiatief de steun heeft van Brussels minister Jos Chabert en van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Hij heeft vernomen dat minister Eric Van Rompuy zijn initiatief niet zou steunen, wat hij hij ten zeerste betreurt. En dat geldt des te meer omdat het decreet van 23 oktober 1991 houdende organisatie en erkenning van niet-openbare regionale televisieverenigingen expliciet een uitzondering mogelijk maakt voor de steden Brussel en Antwerpen. Voor Brussel, de hoofdstad van Vlaanderen, is een uitzondering meer dan gewenst. Dat station moet zich tot alle Vlamingen kunnen richten.

II. Algemene bespreking

Een *eerste lid* verklaart dat hij de onderliggende bekommernissen van het voorstel van decreet steunt. In het voorstel staan echter een aantal ongerijmdheden, die hij als volgt omschrijft.

In de eerste plaats is er het gegeven dat Ring-TV en TV-Brussel op verschillende wijze gefinancierd worden : Ring-TV via reclame, TV-Brussel via subsidiëring. Het is dan ook niet aangewezen dat beide zenders elkaar zouden beconcurreren.

De betrokken stations zijn volgens deze spreker ook geen vragende partij voor het voorliggend voorstel. Ring-TV heeft zijn plaats op de markt veroverd en heeft een eigen identiteit. Voor TV-Brussel is dat nog niet het geval : dat station moet duidelijk nog groeien. Ook om die reden is het niet aangewezen de stations op elkaars grondgebied toe te laten.

Daarnaast is er het gegeven dat op TV-Brussel regelmatig Franstalige reclame en zelfs Franstalige interviews voorkomen. Dat is aanvaardbaar voor het specifieke zendgebied van TV-Brussel, maar zou in de Rand alleen maar verwarring scheppen.

Ten slotte moet men er rekening mee houden dat indien Ring-TV toestemming zou krijgen om in een ander zendgebied uit te zenden, ook andere regionale stations hiervoor vragende partij zullen zijn.

Om al die redenen zal de fractie van de spreker het voorliggend voorstel van decreet niet steunen. Zij is van mening dat het landschap van de regionale televisieverenigingen momenteel niet dooreen geschud mag worden. Een herschikking mag niet a priori uitgesloten worden, maar dan moet men het geheel herbekijken.

De spreker herhaalt dat hij de onderliggende bekommernissen van het voorstel van decreet steunt, maar dat hieraan ook op een andere manier, bijvoorbeeld door bijkomende inspanningen van de BRTN-radio en televisie, aan tegemoet gekomen kan worden.

Een *tweede spreker* onderschrijft de uiteenzetting van de eerste spreker : ook hij deelt de onderliggende bekommernissen van het voorstel, maar de praktische problemen die het teweeg zou brengen – onder meer een wijziging in de reclametarieven

van Ring-TV ingevolge de concurrentie met het gesubsidieerde TV-Brussel – wegen niet op tegen de voordelen. Ook hij pleit ervoor om de gesitueerde problematiek, die reëel is, te herbekijken in het kader van een eventuele globale herziening van het decreet op de lokale televisieverenigingen.

De fractie van een *derde spreker* onderschrijft de bedoelingen van het voorliggend voorstel van decreet, maar toch heeft zij een aantal bedenkingen. Enerzijds moet erkend worden dat de uitstraling van TV-Brussel als Vlaamse zender momenteel nog voor verbetering vatbaar is. Toch is de fractie de idee om TV-Brussel ook buiten zijn zendgebied toe te laten niet ongenegen. Die grensoverschrijdende uitzendingen zouden beperkt kunnen worden tot bepaalde uren per dag of bepaalde dagen per week. Maar die uitzendingen zouden dan voor heel Vlaanderen toegankelijk moeten zijn, en niet alleen in Halle-Vilvoorde zoals bepaald in het voorliggend voorstel. Niet alleen de Rand, maar heel Vlaanderen draagt immers verantwoordelijkheid ten aanzien van Brussel als Vlaamse hoofdstad. De idee om Ring-TV ook in Brussel toe te laten kan de fractie van de spreker daarentegen niet onderschrijven. De fractie van de spreker kan het voorliggend voorstel in zijn huidige vorm dan ook niet steunen.

Een *vierde spreker* verklaart dat zijn fractie het voorstel van decreet onvoorwaardelijk steunt.

III. Standpunt van de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media

De minister verklaart dat de Vlaamse regering het voorliggend voorstel van decreet niet kan steunen, en wel om volgende redenen.

1. Goede regelgeving

Het succes van de regionale televisie in Vlaanderen illustreert dat de regelgeving, inclusief de afbakening van de zendgebieden, goed is. De kleinschaligheid van het medium is zijn kracht. Wijzigingen aan de zendgebieden zullen de kleinschaligheid aantasten en bovendien concurrentie tussen de regionale omroepen brengen. De vrees bestaat dat door het toestaan van grotere zendgebieden, zij het door het doorgeven van meerdere omroepprogramma's van regionale omroepen of door een wijziging van de zendgebieden, de draagkracht van sommige regio-

nale omroepen in het gedrang komt. Vast staat dat de regionale televisie het monopolie binnen zijn zendgebied nodig heeft om te overleven.

De wijziging van Brussel en Halle-Vilvoorde zal hoe dan ook de druk van andere regionale omroepen voor grenscorrecties aanwakkeren met gevolgen voor de leefbaarheid van sommige initiatieven.

Daar de financiële mogelijkheden op dit ogenblik nog sterk verschillen is het gevaar niet denkbeeldig dat de leefbaarheid van zwakkere omroepen in het gedrang komt en dat niet alle Vlamingen nog langer over een eigen regionale omroep zouden beschikken. Dat risico wil de minister in elk geval te vermijden.

2. Samenwerking, uitzenden van onderwerpen uit andere zendgebieden

Het decreet bepaalt dat de regionale omroepen van éénzelfde provincie – 80 % van hun omroepprogramma's moet betrekking hebben op het eigen zendgebied – op het vlak van reclame, financiering of programma-aanmaak mogen samenwerken. Het decreet regionale televisie was er vóór de splitsing van de provincie Brabant. Derhalve kunnen TV-Brussel en Ring-TV samenwerken. Niets belet dat items van TV-Brussel door Ring-TV, en vice versa, worden doorgegeven of dat de omroepen gemeenschappelijke onderwerpen maken en in elke regio uitzenden.

De minister is van oordeel dat er op die wijze meer en betere doorstroming van informatie is dan wanneer beide omroepen in de twee zendgebieden worden doorgegeven. In zijn bezorgdheid over de vervreemding van de Brusselse Vlamingen met die uit de Rand, stelt de heer Goovaerts onder meer dat de Nederlandstalige culturele instellingen van Brussel veel meer Vlamingen uit de rand kunnen werven indien het zendgebied van TV-Brussel niet tot de hoofdstad beperkt zou zijn. De minister wil geenszins in de programmatie tussen komen, maar het lijkt hem efficiënter indien in één cultureel item zowel de Brusselse initiatieven als bijvoorbeeld die van de culturele centra van de Rand zouden worden toegelicht.

3. Efficiëntie van de wijziging

Zelfs indien Ring-TV op de Brusselse kabel zou worden doorgegeven – de Vlaamse Gemeenschap

is er niet bevoegd – is het zeer de vraag hoeveel kijkers Ring-TV er zal hebben. Zal de Vlaamse Brusselaar dagelijks, regelmatig én de programma's van TV-Brussel én die van Ring TV bekijken ? Hebben de inwoners van Halle-Vilvoorde een boodschap aan alle Brusselse onderwerpen ? De aantrekkingskracht van regionale televisie is immers de kleinschaligheid, het nieuws dicht bij de bevolking.

In dit verband vestigt de minister er de aandacht op dat, ondanks herhaalde tussenkomsten, Nederland 3 door de meeste kabelmaatschappijen niet meer in Brussel wordt doorgegeven of naar de hyperband is verwezen.

4. Autonomie en Télé-Bruxelles

Het is overduidelijk dat de Vlaamse Gemeenschap volledig autonoom over het al dan niet uitbreiden van de zendgebieden van zijn regionale omroepen kan beslissen. In geen geval kan het uitbreiden van het zendgebied, bijvoorbeeld van Ring-TV tot Brussel, voor gevolg hebben dat Télé-Bruxelles dan ook in Halle-Vilvoorde zou mogen worden doorgegeven.

De minister wil echter geen nieuwe zuurstof geven aan de wens, eis van de Franstaligen, om Télé-Bruxelles in de Rand door te geven.

5. Initiatieven van andere omroepen.

Vele regionale omroepen hebben een wekelijks overzicht waarin onderwerpen van andere zendgebieden worden uitgezonden. Alle Vlamingen kunnen wekelijks het weekoverzicht van TV-Brussel op BRTN-TV 1 volgen.

6. Specifieke situatie van Brussel

De Vlaamse Gemeenschap heeft rekening gehouden met de specifieke situatie van Brussel. Als enige regionale omroep wordt TV-Brussel gesubsidieerd en mag hij meer dan 200 uur uitzenden. Essentieel is dat TV-Brussel zijn specificiteit behoudt en dat hij niet zoals Studio Brussel een meer algemene en niet of niet hoofdzakelijk op Brussel gerichte opdracht zou vervullen.

De concrete samenwerking is nog niet ver gevorderd omdat Ring-TV pas één jaar operationeel is, en er frequent wijzigingen in de dagelijkse leiding van TV-Brussel zijn doorgevoerd.

De minister is, net als de heer Goovaerts, van mening dat alles in het werk moet worden gesteld om de communicatie tussen de Vlaamse Brusselaars, hun onmiddellijke burens en alle Vlamingen te verbeteren en om mogelijke vervreemding tegen te gaan. Die problematiek wordt echter niet opgelost door het zendgebied van TV-Brussel te vergroten ; daarvoor is een bredere aanpak nodig.

De minister is tevens van oordeel dat elke rechtstreekse of onrechtstreekse wijziging van de zendgebieden de sterkte van de regionale omroepen – kleinschaligheid, herkenbaarheid, zelfs leefbaarheid – in het gedrang kan brengen, en dat risico wil hij niet nemen.

De Vlaamse regering meent dan ook dat het huidig decreet, indien de vormen van samenwerking concreet door beide omroepen worden ingevuld, beter tegemoet komt aan de betrachting van de heer Goovaerts dan de wijziging die hij aan de gecoördineerde omroepdecreten voorstelt.

IV. Replieken

De heer Leo Goovaerts repliceert als volgt op de afwijzende houding van de minister en enkele fracties op zijn voorstel van decreet.

Hij heeft begrip voor het financieel argument, namelijk dat Ring-TV geen financieel nadeel mag leiden door de directe concurrentie met een gesubsidieerde zender. Maar dat kan opgelost worden door een aangepaste vorm van samenwerking te zoeken.

Het 'communautair' argument, namelijk dat de Brusselse kabelmaatschappijen in ruil voor de toelating van Ring-TV op de Brusselse kabel toegang zouden vragen voor Télé-Bruxelles op de kabel in de Rand, vindt hij voorbarig. Niets belet de Vlaamse regering om tenminste de vraag te stellen. De Vlamingen moeten zich trouwens in het algemeen combattiever opstellen in Brussel. Hun meegaande houding ligt volgens de spreker juist aan de basis van de tanende Vlaamse aanwezigheid in Brussel. Indien hier geen verandering in komt, zullen de Vlamingen bij volgende verkiezingen nog minder stemmen halen.

In dit verband wijst de spreker er nog op dat de snelle technologische evolutie het op korte termijn onmogelijk zal maken om zenders van de kabel te houden. En dat geldt voor beide partijen.

Hierbij aansluitend vraagt een lid waarom de must carry-regeling voor regionale televisiestations zoals ingeschreven in artikel 112, §1, 3° van de gecoördineerde mediadecreetgeving niet van toepassing is. De minister antwoordt dat Vlaanderen niet bevoegd is voor de kabelmaatschappijen in het Brusselse Gewest, en dat dergelijke must carry-regeling in de federale wetgeving niet voorzien is.

Ingaande op het voorstel van een fractie om TV-Brussel in heel Brussel op de kabel te brengen, antwoordt de heer Goovaerts dat hij bereid is zijn voorstel in die zin aan te passen.

Hij besluit dat hij de afwijzende houding van de minister een gemiste kans vindt. Ofwel is men bereid reële inspanningen te leveren voor de Brusselse Vlamingen, ofwel aanvaardt men dat de Vlaamse Gemeenschap in Brussel tot verdwijnen

gedoemd is. Hijzelf en zijn fractie pleiten duidelijk voor de eerste optie.

IV. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen

Artikel 1 wordt met 5 stemmen tegen 7 verworpen.

Artikelen 2 en 3 en het gehele voorstel van decreet worden met 5 stemmen tegen 6 bij 1 onthouding verworpen.

Het voorstel van decreet wordt niet aangenomen.

De verslaggever,

Dirk VAN MECHELEN

De voorzitter,

Marijke DILLEN
